

Välkommen in!

**KFS går in i museibranschen
och hälsar 22 av Sveriges
länsmuseum välkomna**

FOTO: LARS WESTBERG

Den 1 januari 2005 får KFS 22 nya medlemmar. Inom en helt ny bransch. Länsmuseernas Samarbetsråd har nämligen tecknat ett samarbetsavtal som innebär att Sveriges läns museer från och med nästa år får sin arbetsgivar-service från KFS.

- Vi hoppas att KFS ska leva upp till en god tillgänglighet och att vi snabbt ska kunna få hjälp när vi behöver det. Sedan är vi naturligtvis tacksam för det stöd vi kan få för att förklara museernas värde för våra kommun- och landstingspolitiker, säger Maria Malmlöf som är museichef på Kalmar läns museum.

Sidan 4-5

Läs också om...

En bransch som vill ha större stöd i samhället

Sidan 6-7

Familjerådgivarna som blev företagskonsulter

Sidan 10

LEDARE

Erik Helleryd, VD på KFS

Välkommen till ett Nyhetsblad där vi presenterar flera KFS-företag som utmärker sig som goda exempel. Vänersborgs Turistbyrå har en av Sveriges bästa turistbyråer, Telge Energi Försäljning är en av landets bästa arbetsplatser, och Gatubolaget och Sigtunaskolan Humanistiska Läroverk har nyligen hälsodiplomerats. KFS gratulerar!

När jag skriver detta är jag precis tillbaka från KFS Ordförande/VD-konferens i Berns salonger den 11-12 november. Hela 120 deltagare hade kommit för att lyssna på samtal om relationen mellan ordförande och VD, och synpunkter på KFS skrift "I samhällets tjänst".

Det var en stimulerande konferens på många sätt. Det jag själv uppskattar mest är mötet med alla nya och gamla representanter för medlemsföretagen. Det blir en fantastisk mångfald när KFS alla branscher finns representerade. Massor av möten mellan branscherna kommer till stånd, kontakter knyts och erfarenheter byts. Det är ett viktigt syfte med KFS Ordförande/VD-konferens.

När nu länsmuseumerna och trafikhuvudmännen som presenterades i förra numret av Nyhetsbladet blir medlemmar i KFS kommer mångfalden att öka ytterligare. KFS har medlemmar i alla län över hela Sverige. Det innebär att vi har erfarenhet från och kan den verklighet som länsmuseumerna och trafikhuvudmännen arbetar i, dvs det offentliga Sverige där statliga, läns- och lokala organ samverkar för att ge bästa möjliga service till medborgarna. För oss på KFS känns det både stimulerande och roligt att få ge arbetsgivar-service till dessa nya medlemsgrupper. Läs mer om länsmuseumerna på sidan 4-5.

Tidigare i veckan arrangerade vi den 7:e

Europakonferensen för kommunägda företag i Wien. Konferensen samlade mer än 250 deltagare från 13 länder och vi träffade representanter från Kommissionen, Europaparlamentet och Regionkommittén. Den fackliga sidan fanns också med och den privata sidan representerades av presidenten i Eurochambers. Från universitetet i Linz deltog även ett stort antal studenter och det känns bra att universitetsvärlden på så sätt får en inblick i den här branschen.

Catarina Segersten Larsson är landstingsråd i Värmland och ledamot i Regionkommittén, men fungerar också som kommitténs rapportör till Grönboken om PPP (Public Private Partnership). Catarina gjorde en mycket uppskattad redovisning av kommitténs synpunkter till Kommissionen. Bland annat har Regionkommittén valt att inte föreslå någon gemenskapslagstiftning för partnerskap. Kommittén anser också att partnerskap inte ska införlivas under upphandlingsdirektiven eftersom dessa inte tillräckligt uppmuntrar till initiativ, risktagande och flexibilitet.

Under konferensen i Wien presenterades också den engelska versionen av "I samhällets tjänst". Jag tycker att "Serving the public" fick bra gehör, så nu gäller det att jobba vidare med frågorna på Europa-nivå.

När jag gick i skolan stod inte rektor på trappan och hälsade oss välkomna. Det gör Alar Randsalu, rektor på Göteborg Högre Samskola som ni kan läsa om på sidan 6. Det känns som något positivt och eleverna i Samskolan är att gratulera. Men en tanke smyger sig naturligtvis på: Vad hade det blivit av oss elever på Nikolai Läroverk i Örebro med en sådan rektor?!

KALENDARIUM

Julskinkan 2004

2 december Stockholm

2004

KURSER 2005

I årets sista nummer av Nyhetsbladet som utkommer omkring den 14 december presenterar vi kursutbudet för 2005. Missa inte det!

NYA MEDLEMMAR

Blekinge museum

Dalarnas museum

Din Förlängda Arm i Norr AB

Din Förlängda Arm Sverige AB

Hallands länsmuseum

Ideella föreningen Länsmuseum Varberg

Jämtlands läns museum

Jönköpings läns museum

Kalmar läns museum

Kulturen i Lund

Länsmuseum Gävleborg

Länsmuseum på Gotland

Regionmuseum Kristianstad/
Landsantikvarien i Skåne

Smålands museum

Stiftelsen Båstadsfontänen

Stockholms läns museum

Upplandsmuseum

Värmlands museum

Västerbottens museum AB

Örebro läns museum

Östergötlands läns museum

NY VD

Bo Bengtsson är ny VD
för Ringsjö Energi AB

Maj-Inger Nilsson är ny VD
för Stockholm BioRegion ideell förening

Toivo Sköld är ny VD
för Kristinehamns Energi AB och
Kristinehamns Energi Elnät AB

KFS på FörTur i Göteborg

Sveriges turistbyråer, turistentreprenörer och andra engagerade i turistbranschen samlades under två dagar på Svenska Mässan i Göteborg för att belysa gemensamma frågor och få idéer inför framtiden. I anslutning till föreläsningarna fanns också en utställning med en för många deltagare bekant utställare – KFS.

Men KFS var långt ifrån ett känt begrepp bland samtliga drygt 600 deltagare.

– Under de här två dagarna har vi uppnått vårt mål att få träffa många av våra medlemsföretag inom Turism och Fritid, men vi har också fått chansen att berätta om KFS och den service vi kan erbjuda för de företag som inte känner till oss idag, berättar Giggi Langlet som är KFS branschansvarig inom Turism och Fritid.

KFS monter rönt stor uppmärksamhet. Inte minst tack vare det bollplank som riggats upp och där deltagarna i sann Lilla Sport-

spegeln-anda kunde tävla om fina priser från Borås Djurpark.

– Jätteroligt! Det här var den bästa monter jag sett, utbrast en tävlingsglad turistinformator från Karlshamns Turistbyrå.

Men det var inte bara tävlingsresultat som diskuterades i KFS monter. Under de två dagarna blev det både många och intressanta diskussioner med potentiella medlemsföretag. Svar levererades och visitkort utbyttes. Nu ska mässdeltagandet utvärderas och de kontakter som knöts ska följas upp.

lars.westberg@kfs.net

Årets arbetsplats

För femte året i rad anordnade tjänstepensionsföretaget Alecta tävlingen Sveriges bästa arbetsplats. Alecta vill med sin utmärkelse uppmuntra arbetsplatser som insett kopplingen mellan gott ledarskap, medarbetarskap, god arbetsmiljö och lönsamhet. Arbetsplatser som med sina roliga och kreativa idéer kan inspirera andra till framgång.

I årets tävling fanns 14 nominerade företag och bland dessa även ett KFS-företag i form av Telge Energi Försäljning AB. Dessa företag har granskats av kvalificerade externa oberoende experter och verksamheten har därefter bedömts i en muntlig och skriftlig verksamhetsrapport.

Årets mottagare av utmärkelsen blev Svenska Statoil. Statoils huvudkontor får priset mycket tack vare deras omfattande arbete för att förbättra arbetsmiljö och hälsa. I juryns motivering står bland annat ”Med ett ledarskap som lyfter fram varje enskild medarbetare efter dennes behov och ett målprogram som engagerar alla medarbetare, har man skapat en arbetsplats med hög trivsel och därigenom låg sjukfrånvaro och personalomsättning”.

KFS vill emellertid gratulera Telge Energi Försäljning AB till en hedervärd andraplats och även uppmana våra medlemsföretag att delta i 2005 års utmärkelse Sveriges bästa arbetsplats.

eva.gluckman@kfs.net

Vänersborgs turistbyrå – en av Sveriges bästa

I samband med Föreningen Turism i Sverige, FörTurs, arrangemang i Göteborg utsågs även Sveriges bästa turistbyrå. För fjärde året i rad har FörTur med hjälp från studenter vid Södertörns högskola kartlagt servicenivån hos landets alla helårsöppna turistbyråer. Tre viktiga delar i den granskning som föregått nomineringen var snabbhet, kvalitet på svaren och tillmötesgående. Utnämningen sker i två kategorier – de blå/gula turistbyråerna som kan ge information om hela Sverige och de gröna turistbyråerna som främst ska kunna ge information om orten.

KFS medlemsföretag Vänersborgs Turist AB fick en förtjänstfull tredjeplats i den blå/gula kategorin.

– Vilken oerhört glad överraskning. Det här stärker vårt team och vår arbetsglädje ytterligare, säger turistbolagets VD Kristina Jornevald. Kvalitet är något som vi har jobbat

hårt med och det är roligt att man tycker att vi har lyckats.

I Sverige finns 321 auktoriserade turistbyråer och det är FörTur som ansvarar för auktoriseringen av dessa. Målet med tävlingen är att den ska leda till att servicenivån på turistbyråerna hela tidens höjs.

lars.westberg@kfs.net

Avgift till Trygghetsfonden 2005

Trygghetsrådet beslutade den 22 september att avgiften till Trygghetsfonden oförändrad ska vara 0,25 % av företagens lönesumma. Medlemsföretag anslutna till Trygghetsfonden vid beslutstillfället avgiftsbefrias för år 2005.

Nyttillkomna medlemsföretag som anmäls till Trygghetsfonden efter den 22 september 2004 ska dock alltid erlägga avgift för de första 12 månaderna.

christina.gerdland@kfs.net

22 nya medlemmar till KFS

Den 13 oktober samlades representanter från Sveriges alla länsmuseum till sin årliga kongress i Uddevalla. Där beslutades att Länsmuseumernas Samarbetsråd tecknar ett samarbetsavtal med KFS som innebär att 22 av Sveriges läns museer blir medlemmar i KFS.

Det här är naturligtvis extra roligt eftersom vi haft förmånen att samarbeta med flera av museerna i samband med våra KFS-dagar, säger KFS VD Erik Helleryd.

KFS har haft kontakt med Länsmuseumernas Samarbetsråd under en längre tid. Redan i december 2003 etablerades en första kontakt för att diskutera länsmuseumernas eventuella medlemskap i KFS.

I förra numret av Nyhetsbladet berättade vi om SLTF som valt KFS för service i arbetsgivarfrågor till trafikhuvudmännen. Trafikhuvudmännen är däremot inte medlemmar i KFS, men får arbetsgivar-service från KFS å SLTFs vägnar. För Länsmuseumerna är uppläggget delvis detsamma, men med den viktiga skillnaden att varje enskilt museum ansöker om medlemskap i KFS.

Samarbetsavtalet innebär att Sveriges

länsmuseum är fullvärdiga medlemmar i KFS med allt vad det innebär i tjänster och service. Länsmuseumerna behåller dock gällande pensionsavtal och anslutningen till Trygghetsrådet TRS och ansluts alltså inte till KFS Trygghetsfond. I övrigt omfattas länsmuseumerna av de kollektivavtal som gäller för KFS övriga medlemmar.

Giggi Langlet blir KFS ansvariga förhandlare för länsmuseumerna som kommer att utgöra en stor medlemsgrupp inom KFS. Blir det aktuellt med ett eget branschråd?

– Länsmuseumernas Samarbetsråds styrelse kommer att få status som ett KFS arbetsgivarråd med samma befogenheter som övriga

bransch- och arbetsgivarråd inom KFS, och rådets ordförande kommer enligt praxis att ingå i KFS styrelse som ledamot eller suppleant, berättar Giggi Langlet.

Har du hunnit sätta dig in i länsmuseumernas behov och centrala frågeställningar inom branschen?

– Som utbildad historielärare med ett genuint intresse för kulturarvsfrågor så känns det mycket stimulerande att få arbeta med den här branschen. Vi har redan ett antal museer i KFS och till en del är de centrala frågeställningarna desamma, men därtill kommer det nog många nya frågor att ta till sig, säger Giggi Langlet.

Vad händer här näst?

Först kommer vi att träffa länsmuseumerna under tre avtalskonferenser och sedan följer inrangeringsförhandlingar och besök på museerna efterhand, säger Giggi.

lars.westberg@kfs.net

Arbetsdomstolen kommer att finnas kvar

Europadomstolen för mänskliga rättigheter har nu meddelat sin dom i målet AB Kellerman mot Sverige. Europadomstolen delade regeringens uppfattning att Arbetsdomstolen är opartisk i enlighet med artikel 6 i Europakonventionen.

Bakgrunden är att Kellerman-bolaget inför Europadomstolen klagat över att man inte fått en rättvis rättegång inför en opartisk domstol i strid med artikel 6 i Europakonventionen. Detta eftersom intresseledamöter deltog när AD avgjorde ett mål där AB Kellerman var part. Bolaget förlorade målet i sak. Regeringen har bestritt brott mot konventionen av det skälet att också de ledamöter som nominerats av partsorganisationerna agerar som självständiga domare och inte företräder några särskilda partsintressen i den rent dömande verksamhet som det här var frågan om. Skälet till att sådana ledamöter överhuvudtaget deltar i ADs verksamhet är att de skall bidra med sina erfarenheter av hur arbetsmarknaden fungerar.

eva.gluckman@kfs.net

Hallå...

**Mats Persson, ordförande i
Länsmuseumernas Samarbetsråd**

När började ni diskutera möjligheterna med en gemensam arbetsgivarorganisation?

– Vi har tidigare haft ett avtal med Landstingsförbundet, men i och med att kommun- och landstingsförbunden nu går samman så förändras också rollerna. Därför har vi gjort en analys av en rad olika arbetsgivarorganisationer.

Vad gjorde att ni valde KFS?

– Vår samlade bedömning sa oss att KFS bäst svarade mot länsmuseumernas behov.

Vilka förhoppningar har du med samarbetet?

– En hel del faktiskt! Jag tror och hoppas att vi får en bra partner i KFS när det gäller både de vardagliga frågorna, men också i ett längre perspektiv kring

utveckling så att länsmuseumerna blir ännu bättre och attraktivare arbetsgivare.

Hur tror du att samarbetet kan utvecklas?

– Det återstår väl att se, men man kan ju konstatera att det åligger oss en hel del i egenskap av arbetsgivare. Här handlar det om att ha en ständigt uppdaterad kunskap inom området och det kommer säkert att finnas mycket att göra för att säkra kunskapsöverföringen till våra medlemmar.

Vad ser du som KFS viktigaste uppgift just nu?

– Att KFS träffar sina nya medlemmar och på så sätt kunna visa upp sina tjänster och de kontaktytor som finns inom KFS.

”Bra tillgänglighet och snabbt svar när man behöver det”

Medlemsansökningarna rasar in från Sveriges läns museer sedan Läns museernas Samarbetsråd tecknat samarbetsavtal med KFS som från och med nästa år svarar för servicen i arbetsgivarfrågor. Kalmar läns museum var snabb med sin ansökan så Nyhetsbladet åkte dit för att bekanta sig med en ny bransch.

Mörkt, tyst, och montrar i långa rader. Det är den seglivade myten om svenska museer som lever kvar sedan 60-talet då det möjligen var ett faktum. Men idag är museerna något helt annat och satsar allt för att väcka intresset för svenskt kulturarv.

Den svenska museivärlden arbetar på fyra nivåer; de nationella museerna, läns museerna, de kommunala museerna och de föreningsägda museerna. Maria Malmlöf, som är museichef på Kalmar läns museum, ser en stabil trend till fler och fler besökare, och en stark utveckling av verksamheten.

– De senaste 15 åren har vi sett en tydlig trend att kulturarv blivit något spännande, säger Maria.

Maria Malmlöf är tillsammans med personalhandläggare Milla Dietrichson de på Kalmar läns museum som kommer att bli involverade i det nya samarbetet med KFS.

– Det viktigaste är naturligtvis att vi får den hjälp som vi behöver i den arbetsrättsliga djungeln med försäkringar, pensioner, lagar och avtal. Visst, man kan alltid slå upp lagboken, men många gånger behöver man ändå förvissa sig om vad som verkligen gäller, säger Milla. Bra tillgänglighet är också viktigt, och att man snabbt kan få svar när man behöver det.

Hos läns museerna arbetar många arbetshandikappade med lönebidrag och där tror Maria att KFS kan få en ny och viktig uppgift:

– Här i Kalmar har 50 % av personalen lönebidrag och för alla läns museer ligger genomsnittet på 30 %. Det innebär att många parter involveras vid omorganisation och neddragningar, vilket gör en svår process än svårare. Här hoppas jag att KFS ska kunna hjälpa oss.

Genom Läns museernas Samarbetsråd finns redan ett forum för lobbying och erfarenhetsutbyte och att samarbetsrådet också blir arbetsgivarråd inom KFS känns bra.

Något som ständigt diskuteras är exempelvis hur man på ett systematiskt sätt ska kunna undersöka hur museerna mår.

– Det finns ingenting värre än att tro att man är ensam om ett problem och därför måste vi fokusera på det här och finna ett smart sätt att fånga upp aktuella trender, förklarar Maria. Där kanske KFS kan hjälpa oss.

Men Maria och Milla hoppas också på ett visst lobbyengagemang.

– Vi behöver stöd för att förklara museernas mervärde för våra kommun- och landstingspolitiker, säger Maria Malmlöf. De kan inte enbart se till våra kostnader utan måste också få en insikt om de mervärden våra museer tillför. Vi lockar turister, utbildar våra unga och ger kommunen goodwill, men får sällan lön för mödan genom höjda anslag. Kommuner och landsting måste vara beredda att betala vad kulturen kostar för att ge verksamheten en stabil grund att stå på.

Problem och möjligheter inom en verksamhet som alla vill ha, men ingen vill betala för. KFS är i alla fall glada att få hjälpa till med det vi kan bäst. Känn er varmt välkomna alla läns museer.

lars.westberg@kfs.net

Foto: Lars Westberg

”Det är inte lätt att driva skola idag”

– Ibland känns det som om alla skjuter på oss i skolvärlden vilket kan vara påfrestande, men samtidigt är det en förmån att få vara med i unga människors utveckling.

Orden kommer från Alar Randsalu, rektor på Göteborgs Högre Samskola och ordförande i branschrådet Utbildning. Kanske är det också just den mening som bäst beskriver dagens skola, och som Alar vill se fler tillfällen att få diskutera med likasinnade. Och helst då i KFS regi.

Alar har gått i skolan i 57 år. Och har fortfarande några år kvar. Han har sett en enorm förändring inom svensk skola. Inte minst vad gäller synen på fristående skolor. Det var bara 20 år sedan regeringen i en proposition föreslog att alla så kallade privatskolor skulle mista sina bidrag. Men i slutet av 80-talet hände något, och idag har de fristående skolorna blivit rumsrena. Naturligtvis ser han också stora förändringar kring personalen och personalrekryteringen för att inte tala om själva verksamheten där det ställs allt högre krav på barn som upplever sig som tonåringar allt tidigare.

Vilken är din viktigaste uppgift som branschrådsordförande?

– Att tillsammans med branschrådet skapa så goda förutsättningar som möjligt för medlem-

Foto: Lars Westberg

Syns. Alar Randsalu är en rektor som inte vill gömma sig på sin expedition. Varje morgon står han ”under klockan” och hälsar på sina omkring 1000 elever. På så sätt ägnar han under ett år 100 timmar till att synas bland och prata med eleverna.

marna inom utbildningsområdet. Bransch-anpassade avtal är viktiga för oss och vi undersöker hela tiden hur de kan anpassas för att ännu bättre passa de lokala behoven. Tillsammans med våra anställda vill vi fundera över våra unika förutsättningar utifrån ett ekonomiskt och konkurrensmässigt perspektiv. Man kan aldrig jämföra en skola med en annan till 100 procent.

Vad diskuterar ni just nu inom ert branschråd?

– Kvalitetsarbete av olika slag står naturligtvis i fokus liksom de äldre medarbetarna. Idag är hälften av gymnasielärarna i Göteborg 55 år eller äldre och vi måste hitta lösningar så att de orkar arbeta ända fram till pension. I annat fall kommer vi att få en akut brist på behöriga, kompetenta lärare inom några år.

Huruvida det idag råder brist eller överskott på lärare i Sverige är omöjligt att veta. Siffrorna varierar från kommun till kommun och från dag till dag. Oavsett så vet vi att skolväsendets kärntrust kommer att gå i pension inom de närmaste tio åren

– Här har vi ett viktigt jobb att göra. Vi måste behålla den här personalen så länge som möjligt och se till att de orkar ändra fram till full pensionsålder. Det kan exempelvis handla om att gå ner i tjänst, men med bibehållen pension. Deras pension ska inte minskas efter ett helt yrkesliv bara för att de inte orkar arbeta heltid de sista åren.

En röd tråd i branschrådets diskussioner är också erfarenhetsutbyte. Alla hungrar efter att få veta hur andra löst och tacklar olika typer av problem. Alar menar, att branschråd naturligtvis är bra, men att det också behövs branschkonferenser där alla får möjlighet att träffa alla:

– Branschrådet blir lätt en typ av styrelse för branschområdet som fyller en viktig funktion under avtalsrörelserna, men däremellan går engagemanget in en svacka och alla ten-

derar att kämpa på sin egen kant. Där tror jag att regelbundna branschkonferenser med olika teman skulle göra stor nytta och ge medlemskapet i KFS ett rejält mervärde.

Foto: Lars Westberg

Hur ser en attraktiv arbetsplats ut i er bransch?

– Våra företag är relativt olika till organisation och inriktning, och därför är jag inte rätt man att bedöma hur en bra arbetsplats ser ut ur de anställdas synvinkel. Historik och traditioner spelar en stor roll, och gör att nyare företag har en annan syn på saker och ting än äldre företag. Vissa har ett uttalat ekonomiskt intresse, andra inte. Allt detta gör att svaret på frågan måste bli väldigt olik beroende på vem man frågar. Men generellt så handlar våra arbetsplatser om utsatthet.

En fungerande företagshälsövård eller annan extern hjälp som inte är involverad i det dagliga arbetet är en viktig del av en bra arbetsplats, enligt Alar. Att ta fram individuella hälsoprofiler som regelbundet följs upp är något annat han har god erfarenhet av:

– Det ger ett positivt spinn till att vilja må bra, och sätter samtidigt fingret på eventuella problem. Annars handlar det mycket om att se medarbetarna och skapa en gemenskap även utanför skolan. Lärarjobbet är extremt ensamt, det är dåligt betalt, eleverna kan vara

Foto: Lars Westberg

omotiverade och föräldrarna ställer krav. I det läget är det viktigt att visa att skolan ser och bryr sig om sin personal.

Hur ser du på branschens fortsatta utveckling?

– Jag ser hur EU-anpassningar av olika slag skapar ett dilemma i det svenska samhället där vi vill sätta upp absoluta kriterier för vad som är kunskap. Men vi vill samtidigt inte släppa den kunskaps- och människosyn som präglat oss under mycket lång tid. Det här går inte ihop och utsätter personalen för oerhörda konflikter redan idag. Och hur kommer det då att bli i framtiden?

Alar anser att skolan behöver större stöd i samhället. Synen på att utbildning ska löna sig måste också innebära att utbildning i sig ska vara lönsam. Sverige har länge haft världens bästa skola, men kurvan går nedåt och något måste göras:

– Dagens elever oavsett årskurs hinner inte komma till insikt inom de olika ämnena, utan går till skolan för att passera olika kurser och få olika många poäng. Utbildningens ursprungliga syfte att lära och komma till insikt glöms liksom bort.

Vad anser du vara KFS viktigaste uppgift, idag och i framtiden?

– Fortsätta arbeta med branschpassningen och ge förutsättningar för det är det absolut viktigaste. Tycker att KFS kan bli ännu bättre på att sätta ner klacken och inte be om ursäkt för sin existens. KFS är arbetsgivarorganisationen för det offentliga rummet och det tycker jag att KFS ska bli ännu bättre på att gå ut och säga!

Vid detta Nyhetsblads utgivning har Alar

varit rektor i 30 år. Vad är svårast respektive roligast med att vara rektor?

– Svårast är helt klart att leva upp till alla omöjliga krav från statsmakterna tillsammans med föräldrarnas krav och elevernas förväntningar. Ibland kan det kännas som om alla skjuter från alla håll. Det är i det närmaste omöjligt att driva skola idag.

Men det finns roliga delar som väger upp?

– Verkligen och det är givetvis att få vara med i unga människors utveckling. Jag tror att det gör att mitt 64-åriga sinne är betydligt öppnare än om jag arbetat i en annan bransch. Jag blir ständigt utsatt för så oväntade upplevelser och intryck. Igår var jag till exempel tvungen att köpa en hiphop-skiva som många elever pratat om och som tydligen fick betyg MVG. Jag vill veta vad ungarna lyssnar på och vad musiken handlar om. Så på sätt och vis lever jag fortfarande i en ungdomsvärld.

lars.westberg@kfs.net

Branschrådet Turism och Fritid i Deauville

Höstens branschrådsmöte inom Turism och Fritid hölls i samband med den första konferensen för kommunägda turistföretag i Europa. Konferensen anordnades inom Kommittén för kommunägda bolag som finns inom vårt europeiska samverkansorgan CEEP.

På initiativ av det svenska branschrådet har ett nätverk av kommunägda turistföretag i Europa bildats och under konferensen i Deauville, Frankrike togs en första så kallad plattform för det fortsatta arbetet i nätverket.

Branschrådets ordförande, tillika VD för Fyrishov i Uppsala, Liisa Eriksson Hundertmark presenterade och ledde diskussionen kring plattformen. Viktiga frågor att samarbeta kring är de kommunägda turistföretagens särskilda samhällsuppdrag gentemot medborgarna, information och påverkan gentemot EU-kommissionen, den lokala turismindustrins betydelse för ländernas

Foto: Liisa Eriksson Hundertmark

utveckling och ekonomi samt utbyte mellan länderna för att visa upp och lära av goda exempel.

Under konferensen fanns en session där representanter från olika kommunägda bolag i Europa presenterade sig. De två svenska bolag som berättade om sitt arbete både nationellt och internationellt var Gunnebo Slott och Trädgårdar samt Borås Djurpark. Lena Vikström, VD på Gunnebo, och Bo Kjellsson, driftchef på djurparken var båda ett föredöme och ett skolexempel på hur en sådan presentation ska genomföras. Det var mycket roligt att Sveriges goda exempel imponerade så stort på de övriga europeiska deltagarna.

Som avslutning passade den svenska delegationen på att bjuda in deltagarna till nästa års europeiska nätverksmöte som kommer att hållas i Göteborg senast under september månad. Under besöket i Frankrike besöktes även Chateau d'Auvers, som är ett kommunägt bolag där man i slottsmiljö gjort en utställning om impressionisterna i allmänhet och van Gogh i synnerhet.

giggi.langlet@kfs.net

Flera KFS-företag får hälsodiplom

Flera KFS-företag har redan gjort det, och under hösten har ytterligare två fått lön för mödan. Den här gången är det Gatubolaget i Göteborg och Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket som hälsodiplomerats. Ett bevis på väl utfört arbete i förebyggande hälsofrågor.

Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket, SSHL, inledde sin hälsosatsning för fyra år sedan och i augusti hälsodiplomerades man av Korpen.

– Målet har hela tiden varit ökad trivsel och att företaget samtidigt får minskad frånvaro, lägre kostnader och effektivare verksamhet, berättar skolchef Jan-Peter Grundström.

På SSSL har effekterna av arbetet redan visat sig. Skolan satsar årligen 500 000 kr på hälso- och friskvård, vilket innebär cirka 3 300 kr per anställd.

En jämförelse mellan 2001 och 2004 visar att skolan tjänat 1,75 miljoner kr på minskad sjukfrånvaro tack vare satsningen. Antalet långtidssjukdagar sjönk från 2 350 till 1 567 och korttidssjukdagarna från 235 till 163.

Jan-Peter är särskilt stolt över att skolan uppfyllde Korpens samtliga 24 kriterier, vilket innebär att diplomeringsen gäller i två år.

– Avgörande är att ledning och chefer engagerar sig och det får inte bli en läpparnas beaktelse, säger Jan-Peter. Jag tränar själv och det ökar trovärdigheten.

lars.westberg@kfs.net

Vad krävs för att hälsodiplomerats?

Läs mer om vad som krävs för att hälsodiplomerats på www.korpen.se och www.kfs.net

Många aspekter på friskvård under välbesökt seminarium

Intresset för seminariet som projektet "Friskare Företag" anordnade den 21 oktober var så stort att KFS kurslokal fick bytas mot en större för att alla anmälda skulle få plats.

Curt Edlund, medicine doktor och f d handläggare vid Försäkringskassan informerade om SASSAM-metoden för rehabilitering av sjukskrivna. SASSAM-metoden ska användas av Försäkringskassorna vid bedömning av rätt till sjukpenning i mer komplicerade ärenden.

"Håll kontakt med den sjukskrivne"

Metoden går ut på att kartlägga individens situation utifrån olika aspekter som både har med arbetsförhållanden och privatlivet att göra. Vilka resurser har individen vad gäller exempelvis gott socialt nätverk och god psykisk hälsa. Individens motivation och omgivningens tänkbara reaktioner är naturligtvis också betydelsefulla. Curt betonade även hur viktigt det är att hålla kontakt med den sjuka under sjukskrivningen och att individen känner sig välkommen tillbaka. Det är A och O för en snabb och bra återgång efter sjukskrivning.

Variationer i pris och kvalitet

Hur man går tillväga vid upphandling av företagshälsovård? Det berättade Karin Lindgren och poängterade att kostnaden kan bli stor och variera väldigt beroende på val av företags-

hälsovård. Dessutom varierar kvaliteten, varför Karin rådde deltagarna att ta referenser. Ett sätt är också att enbart använda företagshälsovård för behov som uppkommer under hand, eftersom företagshälsovård inte är obligatorisk.

Lena Meyer redovisade SKTFs stora undersökning bland 4 500 anställda om vad som är viktigast för trivseln på arbetet. Bra chefer, bra arbetskamrater och inflytande på sitt eget arbete var de viktigaste faktorerna. Lena ansåg att medarbetarsamtal och ett systematiskt arbetsmiljöarbete var viktiga hörnstenar för trivseln på arbetet. För de 30 % av arbetstagarerna som inte hade medarbetarsamtal med sin chef var trivseln sämre. Det finns ett klart samband mellan hög sjukfrånvaro och otrivsel på arbetet. Glädjande nog trivdes de allra flesta väldigt bra på sina arbetsplatser, konstaterade Lena.

Arbetsgivarna måste bli mer aktiva

Leif Westerlind, ämnessakkunnig på socialdepartementet och ansvarig för framtagandet av propositionen "Drivkrafter för minskad sjukfrånvaro" informerade om förslagets innebörd och tankarna med förslaget. Uträkningar visar att det är några landsting och kommuner samt större företag som drabbas av fördringarna. För en klar majoritet av arbetsgivare innebär förslaget en kostnadsbesparing. Bara cirka 10 % av företag med upp till 19 anställda får fördringar som följd av förslaget. Det hänger

sammans med att 12 000 kronor av de 15 % av sjukpenningen som arbetsgivaren ska svara för utgör fribelopp. Arbetsgivaravgiften sänks dessutom med 0,24 %. Samtidigt betalar inte arbetsgivaren för sjukpenningen vid deltidssjukskrivning om rehabiliteringspenning utgår eller om arbetstagarerna har beviljats förstärkt höginkomstskydd. Förhoppningen är att arbetsgivarna ska bli mer aktiva för att minska sjukfrånvaron.

Gert Dahlén, personalchef på Eskilstuna Kommunfastigheter ställde sig frågande till uträkningarna. Trots mycket arbete med att få ned sjukfrånvaron beräknar Eskilstuna Kommunfastigheter att förslaget innebär en kostnadsfördring på över 500 000 kronor. Hur det förhåller sig med detta och svårigheterna att hantera konflikter, kriser och utbrändhet mot bakgrund av detta förslag återkommer vi till.

Allt material som denna innehållsrika dag handlade om finns på KFS hemsida www.kfs.net under rubriken "I fokus". Där kan man bli läsa om hur man identifierar och åtgärdar en konflikt, vad som ska beaktas vid upphandling av företagshälsovård och konkreta hälsoprojekt från medlemsföretagen. Detta var projektets tredje seminarium under 2004.

erik.wall@kfs.net

SASSAM står för Strukturerad Arbetsmetod för Sjukfallsutredning och Samordnad Rehabilitering. Läs gärna mer på www.sassam.net

Rekryteringsfrågor vid nätverksträffen för personalcheferna

Den 30 september träffades nätverket för personalchefer inom KFS på Sjöfartshotellet i Stockholm. Programansvariga för dagen var Laila Häger från Jönköping Energi AB och Rosmarie Lindberg från Eskilstuna Energi och Miljö AB.

Under förmiddagen diskuterades rekryteringsfrågorna och dagen inleddes med att Marie Resar från Eskilstuna Marknadsföring AB berättade om företagets verksamhet och om projektet "Rekrytering Eskilstuna" som hon är projektledare för. Mer finns att läsa under deras hemsida www.marknadsforing.eskilstuna.se.

Ann-Christin Johnreden från AMS redovisade därefter resultatet av sin rapport "Den framtida kompetensförsörjningen inom Teknik och Industri – Tillgång och rekryteringsbehov till år 2015". Efter frågor och diskussioner med föredragshållarna samlades deltagarna för vidare diskussioner i smågrupper. De flesta företagen anser sig inte ha några större rekryteringsproblem de närmaste åren, men ser orosmolnen i framtiden. Brist på yrkesarbetare, drifttekniker och mellaningenjörer är ett problem som väntar. KFS

Rekryteringsprocess. Brist på yrkesarbetare, drifttekniker och mellaningenjörer är ett problem som väntar.

uppmannades därför att verka för att få till stånd ett lärlingssystem med lärlingslöner och förankra det hos motparterna.

Löneavtalet och en utvärdering av årets avtalsrörelse var huvudpunkterna under eftermiddagen. Synpunkter framfördes bland annat på löneprocessmodellen i avtalen som ansågs vara tydlig och ge stöd för både arbetsgivare och arbetstagarorganisationerna. De flesta företag anser att lönesamtalen fungerar även om det fortfarande finns en hel del att göra för att utbilda chefer och förbättra kvaliteten.

Under slutet av dagen diskuterades också frågan om regeringens förslag till en utökning av möjligheterna till friår. Någon gemensam uppfattning i frågan hade inte personalcheferna utan istället framfördes argument såväl för som emot tankarna bakom friårsreglerna. Läs mer om reglerna här nedan.

Nästa möte med nätverket blir den 14 april 2005 då Maria Hansson från Ängelholms Energi, och Inger Atterskog från Mölndal Energi ansvarar för programmet.

erik.ackebo@kfs.net

6 juni kan bli allmän helgdag

Regeringen har i en proposition föreslagit att nationaldagen den 6 juni blir allmän helgdag från och med år 2005. Samtidigt upphör annandag pingst att vara allmän helgdag. Samordningsminister Per Nuders förhoppning är att nationaldagen ska vara ett tillfälle för alla att fira det bästa med Sverige.

– Om det här förslaget träder i kraft kommer vi naturligtvis att se över hur våra avtal påverkas, säger KFS förhandlingschef Erik Acebo.

Snabbast!

Trollhättans Tomt AB var först med att lämna in sin lönestatistik för 2004.

Grattis till den prestationen!

Diskriminering på grund av sexuell läggning

Regeringen föreslår i en lagrådsremiss att diskriminering som har samband med sexuell läggning ska vara förbjuden inom det sociala området, det vill säga socialtjänsten, socialförsäkringssystemet, arbetslöshetsförsäkringen och hälso- och sjukvården. Idag gäller lagen om förbud mot diskriminering, diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. I utredningen föreslås att ändringen genomförs genom att lagen utvidgas till att även omfatta sexuell läggning. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2005. Sedan tidigare finns en lag om förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning.

eva.gluckman@kfs.net

Friårsledighet

I budgetpropositionen meddelade regeringen att reglerna för friår är klara. I korthet innebär de följande:

Arbetsgivare och arbetstagarare kan träffa avtal om ledighet och ledigheten kan variera mellan tre månader och ett år. Det är upp till arbetsgivaren att avgöra om det är möjligt att bevilja ledigheten. Den som har beviljats ledighet ansöker hos länsarbetsnämnden om ersättning. Ersättningen uppgår till 85 % av arbetstagarens arbetslöshetsersättning.

För att ersättning ska beviljas ska länsarbetsnämnden godkänna den vikarie som arbetsgivaren anställer. Tanken är att långtidsarbetslösa, arbetshandikappade och invandrare ska ges företräde till vikariatet. De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 2005. Ansökan om ledighet kan göras från och med den 1 oktober 2004.

eva.gluckman@kfs.net

Familjerådgivare blir företagskonsulter

– Via familjerådgivning har vi lärt oss hur man hjälper människor att komma till tals med varandra när det har uppstått låsningar i relationen, säger Margareta Teke som är delägare i Familjerådgivarna i Småland AB.

Familjerådgivarna har för en tid sedan skapat en bifirma som relations-, organisations- och kommunikationskonsulter. Nu använder de kunskaperna om kommunikation och relationer för att hjälpa företag att hantera konflikter.

Det går att dra paralleller från tekniker inom familjerådgivning till tekniker för att hjälpa grupper eller individer som fastnat i låsningar och destruktiva beteenden. Den konstruktiva kommunikationen har brutit samman eller har kanske aldrig fått riktig möjlighet att etableras. Familjerådgivarna i Småland ägnar sig inte åt att låta parterna måla upp eländesbeskrivningar utan försöker istället få fram vad som leder ut ur ett problem.

Alla typer av konflikter

”Hur långt tillbaka i tiden får vi gå för att kunna säga att allt var bra mellan er? Beskriv hur ni var mot varandra då. Finns det dagar och stunder när er relation fungerar lite bättre. Tänk efter, vad gör ni då?”

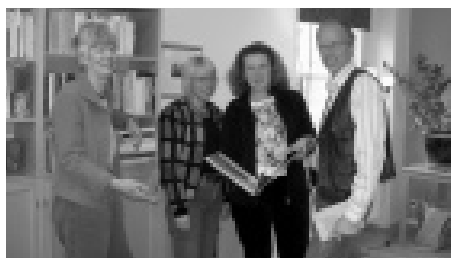

Foto: Jan Berggren

Rådgivningskonsulter. Från Margareta Teke, Ell-Marie Wärmegård, Karin Hansson och Jan Berggren.

– På motsvarande sätt söker man efter det friska och utvecklingsbara på en arbetsplats. Vi upptäckte via våra kunder i familjerådgivningen att de kunskaper vi har skaffat oss här är gångbara även i andra sammanhang, berättar Margareta Teke. Här i Småland är många egna företagare och några av de som varit på familjerådgivning uppmärksammade oss på att de kunde tillämpa det de lärt sig även på förhållanden i företaget.

Mycket kan göras för ett bra samarbetsklimat

Margareta menar, att man alltid får räkna med konflikter och meningsmotsättningar när flera individer ska vara tillsammans, men att det finns mycket man kan göra för att få ett bra samarbetsklimat. Arbetsplatsen kan till exempel se till att hålla bra möten. När en grupp samlas för att besluta om något eller för att samla upp synpunkter är det viktigt att få verklig delaktighet. Det ska finnas många

sammanhang där man kan få uttrycka åsikter och behov, bli sedd och hörd, och bryta sina egna idéer mot andras. Har man fått vara med och diskutera brukar de flesta människor acceptera att man inte alltid kan få som man vill. En god grogrund för en konstruktiv konflikthantering är också att sköta medarbetarsamtalen så bra att det sedan går att få utväxling på dem.

Även om det är en god anda på arbetsplatsen kan man som tredje person ibland behöva gå in i en medlande roll när en låsning är på väg att etableras. Det är en konst att gå in för att medla och att göra det så att inte konflikten istället förvärras. Den tredje personen kan vara en konsult, men Familjerådgivarna i Småland utbildar även chefer, fackliga företrädare och andra intresserade medarbetare för att de ska kunna fungera som sådan.

karin.lindgren@kfs.net

Hos Familjerådgivarna i Småland AB arbetar sju personer som alla har en bakgrund som socionomer, psykologer och psykoterapeuter. Det är ett gäng som är väl inkörda med varandra och har en lång historia av samarbete. Alla konsulter är också delägare i företaget. Kontoret finns i Jönköping och Familjerådgivarna i Småland AB är medlemmar i KFS. Företaget går även under namnet Rokko, som står för Relations, organisations och kommunikations konsulterna. Läs gärna mer på www.rokko.se

Fora Försäkringscentral AB blir Fora

Från och med den 1 oktober heter Fora Försäkringscentral kort och gott Fora.

– Fora är kortare och enklare att komma ihåg, säger Katarina Buring som är informationschef på Fora. Många vet dessutom inte vad en försäkringscentral är och därför tror vi att det blir förre missförstånd om vi stryker det ordet i vårt namn.

Försäkringsavtalen påverkas inte av namnändringen. För att spara tid och pengar kommer dock både den nya och den gamla logotypen att förekomma på försändelser från Fora en tid framöver.

Förslag att stärka den enskildes rättsäkerhet i LSS

Regeringen har överlämnat en lagrådsremiss med förslag till ändringar i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. I remissen föreslås en bestämmelse om att verksamheten ska vara av god kvalitet och att kvaliteten systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och stärkas. Förslaget innebär också att all handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande av beslut om insatser enligt LSS ska dokumenteras. Dokumentation ska visa vilka beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse. Den enskilde bör hållas underrättad om de anteckningar och journalanteckningar

som förs. Den som får kännedom om ett allvarligt missförhållande som rör enskild som får insats enligt LSS ska genast anmäla detta till den som är ansvarig för verksamheten. Den som är ansvarig är i sin tur skyldig att utan dröjsmål rätta till missförhållandet. Om detta inte sker ska det finnas en skyldighet för den som är ansvarig för verksamheten att anmäla missförhållandet till tillsynsmyndigheten. Anmälningsskyldigheten ska också gälla den som handlägger ärenden enligt LSS eller lagen om assistansersättning. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2005.

eva.gluckman@kfs.net

Med liv och lust i spenaten

”Med liv och lust i spenaten” var rubriken på Wij Trädgårdars seminarium om den gröna miljöns betydelse för den välmående människan. Och både liv och lust blev det när över 200 personer intog Missionskyrkan i Ockelbo för att ta del av annorlunda rehabiliteringsmetoder.

– Det är fantastiskt roligt att både gröna och vita människor har kommit hit idag, inledde Lars Krantz och syftade på de ”gröna” trädgårdsmänniskorna och de ”vita” människorna som tar hand om människor på olika sätt. De var till dessa grupper som seminariet riktade sig och på plats fanns både trädgårdsintresserade, tjänstemän från Försäkringskassa och kommuner.

Lars Krantz är trädgårdsmästare på Wij Trädgårdar och den som tillsammans med många entusiaster tagit sig an uppgiften att skapa ett unikt centrum i Ockelbo för nordlig trädgårdskultur. En trädgårdskultur som inte bara rör vackra blommor, träd och buskar, utan också våra välbefinnanden.

Trädgårdar botar

Patrik Grahn, docent vid Sveriges Lantbruksuniversitet i Alnarp som forskar kring rehabiliteringsträdgårdar och trädgårdsterapi, var en av flera föreläsare som kunde bevisa att trädgårdar och trädgårdsmiljöer kan bota eller mildra olika symtom och problem. Han refererade till gedigen forskning som bland annat visar på sambandet mellan stress och att ha respektive inte ha tillgång till trädgård.

En intressant studie har också gjorts bland barn, och barns uppväxtmiljöer. Patrik menade att direktiv från kommun, stat och EU idag har

givit låga ”kojindex”. De offentliga utomhusmiljöerna blir mindre, sterilare och allt mer tillrättalagda. Något som gör att barns kreativitet och koncentrationsförmåga hämmas rejält, och som kan få konsekvenser i vuxen ålder.

Problemen finns även inom äldreården. Där saknas tiden till att vara ute med de gamla. Faktum är att kor har det bättre än många av våra äldre i dagens Sverige. Detta trots att det visat sig, att ett par timmar i naturen varje dag stimulerar både sömn, aptit och allmänt välbefinnande.

Våra känsloliv är inte anpassade

Barn och äldre, men vad kan trädgården göra för människan mitt i livet? I trädgården fokuserar man inte på sig själv. Istället upplever man naturen och inser att den är så mycket större än en själv. Man ser sammanhang och sig

själv som en del i sammanhanget. Sådan som enligt dessa teorier är roten till det onda.

– Man talar om en nyorientering eller ”omstämning”. I ett historiskt perspektiv är vi en liten grupp människor som tillbringar större delen av våra liv inomhus. Därför är våra kroppar och våra känsloliv inte anpassade för att sitta inomhus, berättar Patrik.

Vårdande trädgård är ett nytt begrepp, men företeelsen är gammal. Faktum är att det var precis så rehabilitering fungerade till dess antibiotikan började användas i vården. Då hade man hittat en genväg till att snabbt göra folk friska och det spelade inte länge så stor roll hur omgivningen såg ut. Det berättade Lotta Lindfors som arbetar som läkepedagog och landskapsarkitekt på Alnarp. Idag har vi successivt börjat inse att trädgårdar har betydelse och att det inte var en slump att man förr i tiden byggde sjukhus och vårdinrättningar på natursköna platser.

Balans mellan krav och förmåga

– Terapitradgårdar fyller många syften. Här återfår patienten balansen mellan krav och förmåga, koncentrationen återhämtas, kraven minskar och man befinner sig i en miljö som ger positiva känslor, förklarar Lotta.

På Alnarp arbetar man sedan 2002 med trädgårdsterapi. Det gör man i samarbete med bland annat läkare, arbetsterapeut, sjukgymnast, trädgårdsmästare och läkepedagog. Under förslagsvis fyra halvdagar under 12 tolv veckor träffas människor med exempelvis utmattningsdepression (utbrändhet) eller fibromyalgi. Beroende på problem placeras patienterna i trädgården för mental återhämtning alternativt meningsfullt arbete. I trädgården för mental återhämtning handlar det om att vara och uppleva, medan man aktivt gör och arbetar i den andra trädgården.

– Att så ett frö innebär att patienten får ett förtroende för något. Något som han eller hon vill vårda och ta hand om. I takt med att fröet grov och växer, växer också patientens självförtroende, berättar Lotta. Till sist väcker det en lust att ta hand om sig själv, ett intresse som kanske försvann för länge sedan.

Människan i ett sammanhang

Frågan är då om det går att bevisa att patienterna faktiskt blir bättre? Och de blir de. I en undersökning som gjordes 2002 bland personer som led av utmattningsdepression sade sig 80 % ha blivit bättre. Orsaken bakom det sas vara mer kroppsrörelse och dagsljus än normalt, en allsidig sinnesträning (doft, smak beröring etc), att man funnit ro och kan stressa av samt att minnet förbättrats. Vad många inte vet är nämligen att stress skadar minnet.

– Tidens förlopp blir tydligt i en trädgård och trädgården tillåter att saker tar tid. Det gör att vi människor kommer in i ett sammanhang som vi delvis kanske glömt bort, avslutade Lotta Lindfors.

lars.westberg@kfs.net

Wij Trädgårdar är medlemmar i KFS och genom projektet ”Friskare Företag” fick KFS inbjudan till seminariet. Naturen och miljöns inverkan på människans välbefinnande är större än gemene man tror och därför känns det naturligt att ta upp ämnet i projektet.

NSR arbetsmiljöcertifierade

Nordvästra Skånes Renhållnings AB, NSR, har arbetsmiljöcertifierats.

– Det har varit ett omfattande, men nyttigt arbete att identifiera verksamhetens alla risker, säger VD Dag Lewis-Jonsson.

NSR påbörjade arbetet mot en certifiering när Arbetsmiljöverkets föreskrift ”Systematiskt arbetsmiljöarbete” (AFS 2001:1) trädde i kraft. Företaget fick då idén att förena den med sitt befintliga miljöledningssystem, och genom att certifiera systemet visar NSR att man verkligen menar allvar.

Arbetsmiljöcertifiering innebär att man certifierar sig mot Arbetsmiljöverkets föreskrift ”Systematiskt arbetsmiljöarbete”. Certifieringsorganet, i detta fall Semko-Dekra Certification AB, undersöker sedan om företaget uppfyller de krav som föreskriften anger. Exempel på krav är att man har en arbetsmiljöpolicy, att man har mål för arbetsmiljöarbetet, att man med jämna mellanrum kontrollerar och följer upp hur arbetsmiljön ser ut och effekten av genomförda åtgärder.

Efter flera års idogt arbete kom så belöningen:

– Hela personalen har bjudits på tårta och dessutom blir det en fest för både personal och styrelse på Dunkers Kulturhus i Helsingborg, berättar Dag Lewis-Jonsson.

För NSR blir nästa steg att implementera systemet och få det att verkligen leva i och med organisationen. Och inte minst att få medarbetarnas förtroende för de mål som satts upp.

Läs mer om arbetsmiljöcertifiering på KFS hemsida www.kfs.net. Gå in på ”I fokus” och ”Friskare Företag”.

ARBETSGIVARINFORMATION

Korttidsanställda

Det finns många regler som rör ”korttidsanställda”. Reglerna ändrades dock nyligen på grund av ett nytt EU-direktiv som förbjuder att arbetstagare med anställning på deltid eller tidsbegränsad anställning diskrimineras vad gäller anställningsvillkor i förhållande till tillsvidareanställda arbetstagare. I KFS branschavtal har motsvarande anpassningar gjorts så att ”korttidsanställda” arbetstagare omfattas av branschavtalen och i princip har samma anställningsvillkor som tillsvidareanställda.

Med korttidsanställda menas här arbetstagare med timanställningar, s k intermittenta anställningar. I lagen om anställningsskydd, LAS, finns inte begreppet deltidsanställningar, utan LAS skiljer endast på tillsvidareanställningar och visstidsanställningar. Huvudregeln i LAS är att alla anställningar gäller tills vidare. Avtal om tidsbegränsad anställning är endast tillåtet om speciella förutsättningar ligger för handen.

Vad gäller då för en tillfälligt anställd och ett arbete på exempelvis två dagar? Krävs att arbetsgivaren direkt kan härröra anställningen till någon av de mera vanliga formerna av visstidsanställning som exempelvis vikariat eller tillfällig arbetsanhopning? Nej, det är inte nödvändigt, utan anställningen upphör efter två dagar utan att såväl arbetsgivaren som arbetstagaren kan erinra mot detta. Men enligt AD-dom fordras att arbetsgivarens verksamhet är sådan att den inte kan planeras på ett sätt som gör att arbetsuppgifterna kan utföras av tillsvidareanställd personal. Dessutom fordras att arbetsuppgifterna är klart avgränsade och av kort varighet.

Reglerna om sjuklön gäller för tillsvidareanställd personal redan från första anställningsdagen. Detsamma gäller de som har en tidsbegränsad anställning som varar minst en

månad. Vid kortare anställningar gäller särskilda regler.

Även semesterlagen innehåller särskilda regler för arbetstagare som arbetar tillfälligt. Detta gäller såväl rätten till semesterledighet som rätten till semesterersättning. Var tydlig om vad som gäller i anställningsavtalet.

I Pensionsavtalet PA-KFS finns en särskild överenskommelse för visstidsanställda med en anställningstid under sex månader och vars överenskomna lön inte överstiger 7,5 inkomstbasbelopp. Istället för att ingå i pensionsplanen PA-KFS får man en pensionsplansersättning.

KFS Arbetsgivarinformation nr 21/04, dokument 6332

erik.wall@kfs.net

Vårdbiträde dömd för mutbrott

En kvinna arbetade inom hemtjänsten. Hon arbetade bland annat hos ett äldre par som hon träffade i stort sett varje arbetsdag. Mannen var något förvirrad och hustrun dement. Våren 2003 berättade mannen att han tänkte sälja sin bil. Kvinnan föreslog då att hennes dotter och hennes sambo skulle få komma och titta på bilen, vilket skedde. Den äldre mannen och det yngre paret gjorde sedan upp affären till ett pris av 3 000 kr. Kvinnan åtalades därefter för mutbrott, hennes dotter och hennes sambo för medhjälp till brottet.

Tingsrätten ogillade åtalet, men domstolen bedömde belöningen som otillbörlig. Detta med hänsyn till de särskilt höga krav som måste ställas inom vårdverksamhet, men även till bilens värde som uppskattades till 15 000 kr.

KFS Arbetsgivarinformation nr 22/04, dokument 9902

eva.gluckman@kfs.net

KFS Nyhetsbladet

Utges av KFS Företagsservice AB, Box 15005, 104 65 Stockholm

Besök: Hornsgatan 1 • Tel: 08-556 009 50 • Fax: 08-556 009 70 • E-post: info@kfs.net • Webb: www.kfs.net

Ansvarig utgivare: Erik Helleryd, 08-556 009 51 • Redaktör: Lars Westberg, 08-556 009 62 • Redaktionsråd: Erik Acebo, Erik Wall, Eva Glückman

Kommunala Företagens Samorganisation

Arbetsgivarorganisationen för kommunnära företag